

رعایت اصل سلسله مراتب شبکه در ارتباط با ترافیک فرامحله ای (نمونه موردی خیابان شهید شیرودی «خرم» کلان شهر اراک)

استاد راهنما: دکتر جواد جمشیدی

محققان: نگار احدی- سید نادر موسوی- حمیرا سادات مهدی زاده

(دانشجویان کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد)

چکیده

مرکزین نسبی شهر اراک همواره معضلات ترافیکی عدیده ای را در خود جای داده است.

در محدوده محله خرم به دلیل تراکم بالای ساختمانی و انسانی مشکلات حمل و نقلی و ترافیکی از مهمترین معضلات می باشد. در این محله به دلیل کم عرض بودن خیابانها فرعی، وجود تنها یک خیابان اصلی، تراکم بالای جمعیت، تراکم بالای مسکونی و ... معضل ترافیکی به شکلی حاد خود را نشان داده است. در این راستا و به منظور تسهیل در آمد و شد وسائل نقلیه و تامین آسایش و رفاه بیشتر شهروندان توجه به این مساله ضرورت دارد.

این تحقیق در ارتباط با اصل سلسله مراتب می باشد که به منظور تشریح بهتر ابتدا به تعریف شهرهای ایرانی-اسلامی و مفاهیم سلسله مراتب دسترسی می پردازیم و سرانجام اصول مطرح شده را در نمونه موردی مورد تحلیل قرار می دهیم و رهنمودهایی در باب این معضلات ارائه می شود.

بیان مسئله

با توجه به مطالعات صورت گرفته در محله خرم یکی از مهمترین مشکلات این محله شلوغی و ترافیک فرا محله ای بیش از حد آن می باشد. در این راستا با توجه به اینکه محدوده خیابان شهید شیرودی مهمترین خیابان در محدوده می باشد، مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

اهداف پژوهش

اهداف اصلی این پژوهش به شرح زیر می باشد:

- ۱- آرام سازی ترافیک عبوری محله ای و فرا محله ای

طراحی شهری ایرانی-اسلامی، به نوعی بازتاب کاربرد کلیه اصول ساختاری موجود در طبیعت می باشد. کل های موجود در طبیعت از تعاملات کل های کوچکتر با مقیاس های مختلف در سلسله مراتبی که تا ساختار ماده پیش م یرو، شکل گرفته اند. بنابراین در این مقاله به سلسله مراتب به عنوان یکی از مهم ترین اصول موجود در عرفان اسلامی و مورد استفاده در شهرسازی ایرانی-اسلامی پرداخته می شود. این اصل یکی از مهم ترین قوانین لازم برای دستیابی به انسجام شهری می باشد.

در این مقاله ابتدا به تشریح مفهوم عام این اصل و همچنین مفاهیم عرفانی آن در عرفان اسلامی و ایرانی پرداخته شده است، سپس ابعاد مختلف اصل سلسله مراتب مورد توجه قرار میگیرد و در پایان با بررسی موارد فوق در نمونه موردی خیابان شهید شیرودی، رهنمودهایی به منظور به کارگیری این اصل در طراحی شهری امروز ارائه خواهد شد.

واژگان کلیدی: طراحی شهری، شهرهای ایرانی-اسلامی، سلسله مراتب، خیابان شهید شیرودی

مقدمه

روند رشد شتابان شهرها در جهان توأم با افزایش جمعیت در آنها، مشکلات متعددی از جمله معضل ترافیک و اختلال در سیستم حمل و نقل درون شهری را به وجود آورده است. از این رو، این معضل یکی از چالش های اساسی فرا روی برنامه ریزی شهری در شهرهای بزرگ از جمله شهر اراک می باشد. در این بین محله خرم یکی از پرتراکم ترین مناطق اراک می باشد. این منطقه به دلیل قرارگیری در